

RETEN I ESBJERG

DOM

Afsagt den 7. maj 2014 i følgende sager:

sag nr. ■■■■■■■■■■

F som mandatar for
M

mod
S

sag nr. ■■■■■■■■■■

F som mandatar for
S

mod
B

sag nr. ■■■■■■■■■■

F mandatar for
S

mod
X Havn

og sag nr. ■■■■■■■■■■

B

mod
V

RET TEN I E SBJ ERG

DOM

Afsagt den 7. maj 2014 i følgende sager:

sag nr. [redacted]

F som mandatar for
M

mod
S

sag nr. [redacted]

F som mandatar for
S

mod
B

sag nr. [redacted]

F mandatar for
S

mod
X Havn

og sag nr. [redacted]

B

mod
V

(adcitationssag)

Sagernes baggrund og parternes påstande

Sagsøgeren, M _____, var i december 2009 ansat som vægter hos sagsøgte, S _____ (herefter omtalt som S _____), der dengang hed D _____. Den 25. december 2009 kl. ca. 01 faldt han som følge af glat føre og kom til skade under udførelse af en runderingsvagt på X Havn. Sagerne drejer sig om M _____ krav om erstatning og godtgørelse i anledning af ulykken, rettet mod S _____ som arbejdsgiver, mod sagsøgte B _____ (herefter omtalt som B _____) som lejer af det areal på havnen, hvor M _____ var ved at lukke sig ind, da han faldt, og mod sagsøgte Havn som ejer af havneområdet. B _____ har adciteret V _____ (herefter omtalt som V _____) som fremlejer af det nævnte areal, som B _____ havde lejet af Havn.

M _____ påstand:

M _____ har påstået S _____, B _____ og X Havn dømt til solidarisk, subsidiært alternativt, at betale 498.580,89 kr. med rente i medfør af erstatningsansvarslovens § 16 af 189.355,75 kr. fra sagens anlæg, af 120.441,10 kr. fra den 17. maj 2012 og af 188.784,04 kr. fra den 21. oktober 2012.

Beløbet er opgjort således:

Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste fra den 1. januar 2010 til den 31. maj 2012	437.875,89 kr.
Godtgørelse for svie og smerte fra den 25. december 2009 til den 8. december 2010, idet Arbejdsskadestyrelsen den 9. december 2010 traf afgørelse om varigt mén	60.605,00 kr.
Erstatning for udgift til lægeerklæring	<u>100,00 kr.</u> 498.580,89 kr.

S _____ påstand:

S _____ har påstået frifindelse.

B _____ påstande:

B _____ har over for M _____ påstået frifindelse, subsidiært frifindelse mod betaling af et mindre af retten fastsat beløb.

B har over for S og Havn påstået disse dømt til solidarisk, alternativt hver for sig, at friholde B for ethvert krav, som B måtte blive dømt til at betale til M, herunder renter og omkostninger.

B har over for V påstået V dømt til at anerkende at være ansvarlig for vedligeholdelsespligten på det sted, hvor M pådrog sig personskade, og således friholde B for ethvert krav, som B måtte blive dømt til at godtgøre og erstatte til M, alternativt til S og/eller Havn, herunder renter og omkostninger.

Havns påstande:

Havn har over for M påstået frifindelse, subsidiært frifindelse mod betaling af et efter rettens skøn fastsat mindre beløb end det påståevnte.

Havn har over for S, B og V påstået disse dømt til solidarisk, alternativt hver især at friholde Havn for ethvert beløb inkl. renter og sagsomkostninger, som Havn måtte blive dømt til at betale til M og/eller til S, B eller V.

V. påstande:

V har over for B påstået frifindelse.

V har over for Havn påstået Havn dømt til at friholde V for ethvert beløb inkl. renter og sagsomkostninger, som V måtte blive dømt til at betale til M og/eller til B.

V har påstået frifindelse for Havns friholdelsespåstand.

Oplysningerne i sagen

Denne dom indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2.

er anlagt den 16. juni 2011.

er anlagt den 24. oktober 2011.

er anlagt den 10. november 2011.

er anlagt den 20. april 2012.

M har fri proces i BS 4-1484/2011.

Parternes synspunkter

M _____ synspunkter:

1. Vedrørende erstatningsansvar

M _____ har gjort gældende, at han den 25. december 2009 under sit arbejde hos S _____ (tidligere D _____) faldt på det i bilag 24 beskrevne sted som følge af glatte forhold (vintervejrlig). Dette understøttes af journalen fra skadestuen (bilag 26) og arbejdsskadeanmeldelsen (bilag 13, side 4-5). Det understøttes endvidere af fotografiet optaget ca. 14 dage efter ulykken (bilag 15) og det forhold, at det som ubestridt kan lægges til grund, at ingen har foranstaltet vintervedligeholdelse eller glatførebekæmpelse på det pågældende område, jf. sagens processkrifter.

M _____ har i forhold til S _____ gjort gældende, at S _____ som arbejdsgiver for M _____ har haft en selvstændig forpligtelse til at sikre, at de forhold, hvorunder M _____ udførte sit arbejde, var sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarlige, herunder at der blev foretaget den fornødne glatførebekæmpelse. Det kan som ubestridt lægges til grund, at M _____ forud for ulykken havde rettet henvendelse til indsatslederen med besked om, at der lå meget is i området, og på trods heraf havde fået instruks om, at han skulle fortsætte sine arbejdsopgaver. S _____ var eller burde således være bekendt med, at der ikke var foretaget den fornødne glatførebekæmpelse på et område, som M _____ som følge af sit arbejde skulle passere. Arbejdet har ikke været tilrettelagt sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 38. Arbejdsstedet var således ikke indrettet sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 42. Der blev ikke ført et effektivt tilsyn med arbejdets udførelse, ligesom der ikke blev givet instruktion om de faremomenter, der var forbundet med arbejdets udførelse, jf. normerne i arbejdsmiljølovens § 16 og § 17, stk. 2. S _____ er derfor erstatningsansvarlig over for M _____ i anledning af ulykken den 25. december 2009. M _____ har ikke udvist erstatningsretligt relevant egen skyld.

M _____ har i forhold til E _____ gjort gældende, at E _____ som grundejer har haft en selvstændig forpligtelse til at sikre, at der blev foretaget glatførebekæmpelse. Det pågældende sted blev også benyttet af E _____ og E _____ var eller burde derfor være bekendt med, at der ikke blev foretaget glatførebekæmpelse. Det kan som ubestridt lægges til grund, at hverken E _____ B _____ eller V _____ foretog glatførebekæmpelse i det pågældende område. Det er ikke diskulperende, at E _____ eventuelt måtte have en aftale med andre om, at de skulle forestå glatførebekæmpelsen, når det var eller burde være åbenbart, at denne glatførebekæmpelse ikke blev foretaget. En prioriteringsplan fritager ikke for at gennemføre glatførebekæmpelse, når arbejdet med de højere prioriterede områder er blevet afsluttet. Det er udokumenteret, at E _____ vinterbered-

skab i tiden op til ulykken har været beskæftiget med vintervedligeholdelse og glatførebekæmpelse på andre områder. Bevisbyrden herfor påhviler E [redacted]. Bevisbyrden er ikke løftet, og E [redacted] er derfor erstatningsansvarlig over for M [redacted]. M [redacted] har ikke udvist erstatningsretligt relevant egen skyld.

M [redacted] har i forhold til B [redacted] gjort gældende, at B [redacted] i henhold til aftale med E [redacted] havde overtaget forpligtelsen til at foretage glatførebekæmpelse på ulykkesstedet. Det kan som ubestridt lægges til grund, at hverken E [redacted], B [redacted] eller V [redacted] har foretaget glatførebekæmpelse af området. Det er ikke diskulperende for B [redacted] at man eventuelt måtte have indgået en aftale med V [redacted] om overtagelse af glatførebekæmpelsen, når det de facto har kunnet konstateres, at denne glatførebekæmpelse ikke er foretaget. M [redacted] har ikke udvist erstatningsretligt relevant egen skyld.

2. Vedrørende årsagssammenhæng

M [redacted] har gjort gældende, at han som følge af ulykken den 25. december 2009 pådrog sig et hovedtraume og en hjernerystelse. Han har siden ulykken den 25. december 2009 og frem til den 31. maj 2012 uafbrudt været sygemeldt. Sygeforløbet var utvivlsomt udløst af ulykken den 25. december 2009. Det er i relation til den erstatningsretlige kausalitets- og adækvansbedømmelse tilstrækkeligt for at statuere årsagssammenhæng, at ulykken den 25. december 2009 har været udløsende og senere medvirkende årsag til det efterfølgende sygeforløb fra den 25. december 2009 til den 30. maj 2012. Det som bilag IA fremlagte ansøgningsskema er uden selvstændig betydning for vurderingen af årsagssammenhængen. De sagsøgte fortolkning af bilag IA beror således på en række fejlslutninger og fejlfortolkninger, hvilket er anerkendt af S [redacted]. Det fremgår ikke af besvarelsen af ansøgningsskemaet, at M [redacted] har haft vedblivende gener i form af hovedpine/migræne, eller at hans sygeperioder op til ansættelsen hos S [redacted] har været begrundet i hovedpine eller migræne. Det er ikke en betingelse, at ulykken har været eneste eller hovedårsagen til det efterfølgende sygeforløb, jf. bl.a. UfR 2012.1838 H. M [redacted] har løftet bevisbyrden for, at ulykken den 25. december 2009 har udløst og senere i hvert fald været en medvirkende årsag til det efterfølgende sygeforløb, for hvilket der er krævet godtgørelse og erstatning. Han er derfor berettiget til svie- og smertegodtgørelse i det krævede omfang og tabt arbejdsfortjeneste frem til den 31. maj 2012.

3. Vedrørende tabsopgørelsen

M [redacted] har gjort gældende, at han kunne have forventet indkomst i sygeperioden af samme størrelse, som han opnåede forud for sygeforløbet hos S [redacted]. Han var således stillet i udsigt at kunne fortsætte sit arbejde som vægter hos S [redacted] også efter udløbet af den eksisterende kontrakt (bilag 44). Dette er anført bl.a. i endelig replik af 16. april 2012, uden at det-

te er imødegået. Det er således udokumenteret, at kontrakten med den daværende kunde eller en anden tilsvarende kontrakt ikke blev indgået for tiden efter den 1. januar 2010. Det må komme S [redacted] processuelt til skade, at man først i forbindelse med duplikken af 24. januar 2014 har bestridt, at M [redacted] kunne forvente fortsat ansættelse hos S [redacted] i sygeperioden, og at man ikke har fremlagt dokumentation for anbringendet om, at M [redacted] ikke kunne forvente fortsat ansættelse. M [redacted] ville i øvrigt have kunnet opnå tilsvarende arbejde med tilsvarende indtægt hos en anden arbejdsgiver, såfremt han ikke havde været udsat for ulykken den 25. december 2009. Det opgjorte krav på tabt arbejdsfortjeneste må derfor tages til følge.

S [redacted] synspunkter:

S har gjort gældende, at der ikke er noget ansvarsgrundlag for S [redacted], idet S [redacted] hverken har udvist fejl, undladelser eller i øvrigt forsømt sine forpligtelser som arbejdsgiver. Det må på den baggrund være grundejereren, eller den som måtte have overtaget forpligtelsen til vintervedligeholdelse, som skal bære et eventuelt ansvar i denne sag, idet hændelsen den 25. december 2009 efter det oplyste angiveligt var en glideskade, som fandt sted på et område, som S [redacted] ikke havde nogen rådighed over. Der påhviler under alle omstændigheder V [redacted] en selvstændig forpligtelse til at sørge for, at adgangsvejene er forsvarligt glatføreklæmpet, idet V [redacted] havde indgået aftale med S [redacted] om at rundere området flere gange i døgnet. Der er ikke dokumenteret årsagssammenhæng mellem eventuelle ansvarspådragende forhold hos S og det påståede tab, idet der ikke er ført bevis for den påståede glideskade, og idet der ikke er ført bevis for, at hændelsen den 25. december 2009 er årsag til Ms vedvarende gener i tiden efter 25. december 2009.

For det tilfælde, at retten måtte komme frem til, at M har godt-gjort tilstedeværelsen af et ansvarsgrundlag og den fornødne årsagssammenhæng, gøres det i relation til tabsopgørelsen gældende, at erstatningen for tabt fortjeneste bør fastsættes til et beløb væsentligt lavere end det påståede, idet Ms ansættelseskontrakt ikke kunne forventes forlænget, og der ikke i øvrigt er holdepunkter for, at M havde udsigt til at komme i job i tiden umiddelbart efter den 31. december 2009.

Bs synspunkter:

B har gjort gældende, at M ikke har løftet bevisbyrden for, at området, hvor faldskaden skete, ikke var tilstrækkelig vedligeholdt. Faldskaden hviler på Ms egne forhold. M har således ikke godtgjort, at B har handlet ansvarspådragende. M har ikke løftet bevisbyrden for, at der er hel eller delvis årsagssammenhæng mellem faldskaden og hans helbreds- og arbejdsmæssige tilstand. M har forudbestående og konkurrerende helbredsmæssige gener.

M har ikke dokumenteret og godtgjort de fremsatte krav. B skal således i det hele frifindes.

B har i forhold til de øvrige parter gjort selvstændigt gældende, at S som arbejdsgiver er ansvarlig for, at de arbejdsmiljøretlige principper er overholdt, jf. bl.a. arbejdsmiljølovens §§ 16, 17, 38 og 42 samt DL 3-19-2. S har ikke overholdt disse principper og DL 3-19-2. S var bl.a. via aftalen med V bekendt med, at M de facto skulle anvende A-vej, men sikrede alligevel ikke via tilstrækkelig instruktion og tilsyn, at han kunne anvende den pågældende vagtrute sikker heds- og sundhedsmæssigt forsvarligt. S har således handlet ansvars pådragende. B er ikke ansvarlig for og har ikke vedligeholdelsespligten for det areal, hvor M angiveligt pådrog sig en skade. Vedligeholdelsespligten på det pågældende areal er omfattet af Es eller V' vedligeholdelsespligt. B skal således i det hele frifindes. På denne baggrund skal S, E og/eller V friholde B for ethvert krav, som B måtte blive dømt til at betale til M eller andre parter i sagerne, herunder renter og omkostninger.

Es synspunkter:

E har i forhold til M gjort gældende, at han ikke har

godtgjort, at E har handlet ansvars pådragende. Det er uklart, hvad der passerede den 25. december 2009, herunder under hvilke omstændigheder M efter det oplyste kom til skade. Den af M beskrevne hændelse den 25. december 2009 hviler i vid udstrækning alene på egen og/eller nærtståendes forklaringer. M kan ikke ved egen eller nærtståendes forklaringer løfte bevisbyrden for, at E har handlet ansvars pådragende - så meget desto mere når han lod gå mere end 10 måneder, før han rettede henvendelse til E om sagen. M har ikke godtgjort, at E har tilsi desat de forpligtelser i relation til glatførebekæmpelse og/eller snerydning, der måtte påhvile E som ejer af det vidtstrakte havneområde i E, når det i øvrigt bl.a. tages i betragtning,

- på hvilket område, herunder på hvilken type vej, M efter det oplyste kom til skade,
- at E havde udlejet området, som M skulle runde re, til tredjemand,
- at det i givet fald påhvilede lejer af området at foretage glatførebekæmpelse/snerydning, hvis det i øvrigt var nødvendigt og påkrævet, hvilket bestrides,
- at E ikke var Ms arbejdsgiver,

- at Ms arbejdsgiver så vidt vides ikke havde truffet nogen foranstaltninger til imødegåelse af en skade som den i sagen omhandlede, hvis dette i øvrigt var nødvendigt, hvilket bestrides,
- at E ikke havde eller burde have haft nogen viden om de aftaler, som lejer af det område, M skulle rundere, havde indgået med Ms arbejdsgiver,
- at E på relevant, nødvendig og rimelig vis havde foretaget en prioritering af snerydning og glatførebekæmpelse på havneområdet, og
- at E på relevant og tydelig vis havde sørget for at informere offentligheden, herunder M, om Es vinterberedskab samt snerydnings- og saltningsplaner.

Det er uden betydning, at den beskrevne hændelse den 25. december 2009 er anerkendt som en skade omfattet af arbejdsskadesikringsloven, navnlig idet der er tale om en bevisvurdering på et helt andet grundlag end det, der gælder for denne sag.

M har på det foreliggende grundlag ikke godtgjort, at der er årsagssammenhæng mellem den beskrevne hændelse den 25. december 2009 og hans gener, herunder hans efterfølgende sygemeldingsperiode. Ms eventuelle berettigede krav på erstatning er delvis udokumenteret og skal i øvrigt nedsættes efter rettens skøn bl.a. under hensyntagen til, at han ikke kunne have påregnet fortsat ansættelse hos S. Et eventuelt berettiget krav på erstatning skal endvidere nedsættes grundet erstatningsretligt relevant egen skyld hos M i forbindelse med den beskrevne hændelse den 25. december 2009.

E har i forhold til S, B og V gjort gældende, at de er nærmere end E til at bære et erstatningsansvar over for M i anledning af hændelsen den 25. december 2009. E var ikke arbejdsgiver for M og havde således ikke nogen særskilt omsorgsforpligtelse i forhold til ham. E havde ikke og burde ikke have haft nogen viden om de aftaler, som lejer af det område, som M skulle rundere, havde indgået med Ms arbejdsgiver. E havde på relevant, nødvendig og rimelig vis foretaget en prioritering af snerydning og glatførebekæmpelse på havneområdet. E havde på relevant og tydelig vis sørget for at informere offentligheden, herunder også S, B og V, om Es vinterberedskab samt snerydnings- og saltningsplaner. Enhver forpligtelse i relation til eventuel nødvendig snerydning og glatførebekæmpelse på netop det sted, hvor M oplyser at være faldet og kommet til skade, var i øvrigt i henhold til aftale overdraget fra E til B.

V' synspunkter:

L. Ansvar

V har principalt gjort gældende, at V må frifindes, allerede fordi der ikke foreligger et ansvarsgrundlag for B. V kan således tiltræde Bs påstand om frifindelse over for M.

Det bestrides, at en eventuel tilskadekomst overgået M ved færdsel på E den 25. december 2009 kan henføres til fejl eller forsømmelser begået af V eller nogen, for hvis handlinger V hæfter.

M har ikke dokumenteret, at han på grund af glat føre skulle ha-ve været udsat for et glatføreheld den 25. december 2009.

V blev først orienteret herom 3 måneder efter ved brev modtaget den 7. april 2010 (bilag Adc. D). På dette tidspunkt var enhver mulighed for efterforskning af Ms påstande forskertset. Dette skal komme både M og B til skade, hvortil bemærkes, at B først i forbindelse med sagsanlægget ca. 2½ år efter den angivne hændelse har rejst krav mod V har ikke påtaget sig en forpligtelse til at vedligeholde det vejareal, hvorpå M angiveligt faldt, idet det navnlig bemærkes, at arealet ligger uden for det areal, som Vestas har omløjet af B.

M eller hans arbejdsgiver S har handlet culpøst ved ikke i samarbejde at sikre M mod risikoen for fald ved udførelse af hans arbejdsfunktioner, hvortil bemærkes, at forholdene på stedet var kendt af M og dermed også af S.

Pligten til at renholde det pågældende vejareal påhviler E i henhold til regulativ for vintervedligeholdelse og renholdelse af veje og stier i Esbjerg Kommune (bilag K). Det bestrides, at regulativets forpligtelser er overført til B eller V. Hvis V måtte blive dømt til at beta-le et beløb til B, gøres det gældende, at E skal friholde V for ethvert beløb.

Hvis retten måtte finde, at forpligtelsen til at vintervedligeholde det omhandlede vejareal er overvæltet på B som lejer i henhold til bestemmelserne i lejekontrakten. herunder § 4 i de almindelige bestemmelser for leje af havnearealer på E (bilag E, appendix 4), gøres det gældende, at forpligtelsen påhviler B og ikke V.

Det bestrides, at den mellem B og V indgåede mundtlige aftale om fremleje af arealet udgør en back to back aftale, forstået således, at

samtlige forpligtelser, der påhviler B i lejeforholdet med E, er væltet over på V. Det fremgår udtrykkeligt af parternes for-handlinger, at der aldrig blev indgået en egentlig skriftlig lejeaftale, og at der ved afslutning af forhandlingerne fortsat var en lang række væsentlige vil-kår, der ikke var afklaret, herunder blandt andet snerydning. På denne bag-grund gøres det gældende, at en eventuel forpligtelse i henhold til nævnte § 4, eller til vintervedligeholdelse i øvrigt uden for det lejede areal, fortsat på-hviler B.

Uanset om forpligtelsen i nævnte § 4 måtte påhvile V, er bestemmelsen irrelevant for afgørelsen af denne sag. En naturlig sproglig forståelse af § 4 fører til, at bestemmelsen alene er relevant for lejemål, der måtte være beliggende langs og således parallelt med den i sagen omhandlede vejstrækning A-vej. Dette er ubestridt ikke tilfældet for det areal, som V har frem-lejet af B. Arealet er beliggende for enden af A-vej og således ikke parallelt med A-vej. En eventuel forpligtelse til at renholde vejarea-let ud til midterlinjen i henhold til § 4 er således udelukkende relevant for de lejemål, der måtte ligge langs A-vej på henholdsvis højre og venstre side.

2. Årsagssammenhæng

Det bestrides af de af S anførte grunde, at der er årsagssammenhæng mellem Ms efterfølgende sygeperiode og et eventuelt varigt mén med deraf følgende erhvervsevnetab. Der foreligger modstridende oplysninger om skaden, og da der ikke foreligger objektive forhold, der kan bestyrke Ms oplysninger i forbindelse med anamneseoptagelse, skrider grundlaget for den lægelige udredning rent bevismæssigt. Ms gener kan uden videre forklares som en videreudvikling af hans forudbestående lidelse. M har således ikke ført bevis for årsagssammenhæng.

3. Erstatningsopgørelsen

Størrelsen af Ms krav er udokumenteret. V kan i det hele tiltræde S' indsigelser herom.

Rettens begrundelse og afgørelse

Retten anser det for bevist ved Ms forklaring, at han den 25. december 2009 omkring kl. 1 om natten gled på is-/sneglat underlag og slog hovedet mod isen, da han steg ud af bilen på A-vej tæt ved porten til det indhegnede område på E, hvor han skulle låse sig ind for som vægter at foretage kørende rundering for V. Det indhegnede område er på et kort over E, fremlagt som bilag A, betegnet BWS 2. Ms forklaring om ulykken er bestyrket ved vidneforklaringerne fra Ek og Jn samt ved journaloplysningerne fra skadestuen, hvor han blev behandlet en time senere, og retten finder ingen grund til at tvivle

på Ms forklaring om, hvor og hvordan faldet skete. Forklaringerne fra Kn og Ek bestyrker Ms forklaring om, at der var glat af sammenkørt sne og is foran porten på A-vej og havde været det i mindst en uge. Retten lægger efter disse forklaringer videre til grund, at der generelt var glat mange steder i den periode på grund af vintervejrlig.

Retten lægger videre til grund som ubestridt, at der ikke i ugerne op til ulykken var foretaget glatførebekæmpelse på den del af A-vej, hvor ulykken skete.

Ansvarsgrundlag for S vidste som arbejdsgiver, at de ansatte vægtene bl.a. skulle runder om natten og herunder gå på steder, hvor der kun var lidt eller ingen anden færdsel, f.eks. bag lagerbygninger i industriområder og lignende. En del af disse steder vil der ikke være foretaget snerydning eller glatførebekæmpelse på de tidspunkter, hvor vægterne skal færdes der, hvilket flere steder heller ikke vil være rimeligt og realistisk at kræve af kunderne. S burde derfor selvstændigt have draget omsorg for at sikre de ansatte mod faldskader som følge af glatføre. Dette kunne f.eks. ske ved at udlevere skridsikre såler, f.eks. pigsåler, til montering under fodtøj eller lignende, og ved at instruere de ansatte om at undlade færdsel, hvor dette på grund af føret ville være uforsvarligt, og underrette S om sådanne situationer. Da S ikke har foretaget sådanne eller lignende tiltag, som muligvis kunne have forhindret Ms faldulykke, er S erstatningsansvarlig for Ms skader ved ulykken.

Ansvarsgrundlag for E, B og V

Esbjerg Kommune har i oktober 2010 i medfør af lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje udgivet et regulativ om vintervedligehold og renhold af veje og stier. Tilsvarende regulativ for ulykkestidspunktet er ikke fremlagt. Af regulativet fremgår bl.a. følgende:

"5. Private veje

I medfør af lovens § 9 bestemmes herved, at snerydning, glatførebekæmpelse samt renholdelse af private veje udføres af grundejerne efter nedenstående retningslinier. Vejene omfattet af nedenstående fremgår af bilag B.

Ejere af private veje som beskrevet i lovens § 9, har pligt til at snerydde, foranstalte glatførebekæmpelse samt at renholde kørebane, fortov og sti på vejene. Udførelsen foretages i overensstemmelse med forskrifterne som beskrevet under punkt 6.

..."

Af regulativets bilag B fremgår bl.a. følgende:

"Bilag B - Veje, stier og pladsers placering i klassificeringen

OFFENTLIGE VEJE

...

STATENS VEJE OG STIER:

...

PRIVATE FÆLLESVEJE:

...

E:

Det påhviler E at forestå snerydning, glatførebekæmpelse samt renhold af veje og stier på havnens område.

ØVRIGE PRIVATE VEJE,

..."

Af de dagældende bestemmelser om private veje i lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje fremgik bl.a. følgende:

"Kap. 5. Private Veje

§ 9. Kommunalbestyrelsen kan efter forhandling med politiet med hensyn til skov- og klitveje, veje på havneområder og andre lignende veje, som er åbne for offentlig færdsel og af væsentlig betydning for denne, bestemme, at vedkommende vejejer skal rydde vejene for sne, træffe foranstaltninger mod glat føre og renholde vejene, og at bestemmelserne i kap. 7 helt eller delvis skal finde anvendelse. Første punktum finder tilsvarende anvendelse for veje, der ikke er omfattet af §§ 1, 2 og 4 i lov om private fællesveje, men som indgår i det almindelige vejnet, som er mindst 40 meter lange og tjener som færdselsareal for mere end 7 erhvervsvirksomheder, 7 parcel- eller sommerhuse eller for mere end 12 beboelseslejligheder.
stk. 2. ..."

E har, antagelig i efteråret 2009, foretaget følgende annoncering, efter det oplyste i Ugeavisen:

"Information fra E

SNERYDNING OG GLATFØREBEKÆMPELSE I 2009/2010

Es vejnet er stort og vi kan desværre ikke altid nå at komme rundt overalt inden vejene er blevet glatte. Derfor - **Kør altid forsigtigt i glat føre!**

Klasse A

Definition: Veje som har afgørende betydning for afviklingen af den kollektive og gennemgående trafik, dvs. bybus og rutebilsruter, indfalds- og omfartsveje.

Men også særlige vejkryds, cykelstier, stier, fortove og busstoppesteder.

Særlige opgaver som indsats på udvalgte kajer, efter anvisning af Havne-vagten.

Servicemål: Tilstræbes holdt farbare uden væsentlige gener på alle tider af døgnet også weekend og helligdage.

Snerydning igangsættes ved drivedannelse eller inden der falder ca. 5 cm sne.

Bemærkninger: Arbejdet iværksættes på alle tider af døgnet.

Mellem kl. 18.00 og 06.00 ryddes der kun ved stærkt snefald.

Kørebaner, stier og fortove glatførebekæmpes. Fjernelse af snevolde foretages undtagelsesvis ved de vigtigste busstoppesteder, fodgængerovergange og vejkryds på hverdage.

Klasse B

Definition: Øvrige veje samt stier og pladser, som har væsentlig betydning for afvikling af den lokale trafik, busstoppesteder, forgængerovergange og cykelstier/baner.

Servicemål: Tilstræbes holdt farbare i dagtimerne fra mandag morgen til lørdag middag. Ved isslag eller stærkt snefald/fygning dog i samme ordening som klasse A, men efter disse.

Bemærkninger: Arbejdet udføres på hverdage mellem kl. 07.00 og 18.00, lørdag dog kun til kl. 13.00.

Fjernelse af snevolde foretages normalt ikke.

Bortkørsel af sne foretages normalt ikke.

Grundlejernes snerydning og glatførebekæmpelse

Som grundlejer har du ansvaret for, at man kan færdes sikkert på dit lejemål.

Så derfor:

Husk at rydde sne umiddelbart efter snefald og husk at gruse eller salte, når det er glat.

Du kan finde kort med vejklasser og oplysninger om vinterberedskabet på E på nettet www.---.dk.

..."

Det tilhørende kort over områder på E, der skal saltes 2009-2010, er forsynet med farvekoder for veje og områder, der skal saltes, som henholdsvis prioritet 1 og 2. A-vej er ikke forsynet med farvekode.

Den nordlige del af A-vej, hvor ulykken skete, var en blind grusvej, der førte hen til området B2, og hvorfra der desuden var adgang til et andet mindre område, som E i perioder udlejede til skiftende lejere på korttidsvilkår. Det må efter forklaringen fra terminal og stevedoring manager hos B, Pn,

antages, at B2 på ulykkestidspunktet lå i vinterhi, idet der alene var begrænsede aktiviteter på området, som V brugte til oplagring af dele til vindmøller, da der på grund af vejret typisk kun i beskedent omfang opføres vindmøller i perioden fra december til marts. Retten lægger til grund efter forklaringen fra driftschef Bn, at E i tilfælde af en henvendelse fra en lejer på vejstykket ville have foretaget glatførebekæmpelse mod betaling fra den pågældende lejer.

Den nordlige del af A-vej har efter sin karakter ikke været omfattet af § 9 i lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje og dermed heller ikke af Kommunes bestemmelse om pligt til glatførebekæmpelse m.v. i § 5 i regulativ om vintervedligehold og renhold af veje og stier, der henviser til lovens § 9.

E, der efter Bns forklaring omfatter et vejnet på ca. 35 km, må af ressourcemæssige grunde anses for at være berettiget til i lighed med, hvad der er sædvanligt for kommuner, herunder Kommunerne, at foretage en prioritering af opgaverne med snerydning og glatførebekæmpelse.

Efter karakteren af den nordlige del af A-vej og den yderst beskedne færdsel, herunder gående færdsel, der måtte forventes på den, har E ikke tilsidesat sine forpligtelser som grundejer ved at bestemme, at der generelt ikke foretages snerydning eller glatførebekæmpelse på den pågældende vej, heller ikke efter at de mere befærdede områder på havnen var gjort farbare. Retten lægger herved tillige vægt på, at Es plan for glatførebekæmpelse var annonceret samt offentliggjort på havnens hjemmeside. Retten lægger desuden vægt på, at S må anses for at have været bekendt med vejens tilstand fra dagene op til ulykken, idet M

RET TEN I ESBJERG

DOM

Afsagt den 7. maj 2014 i følgende sager:

sag nr. BS 4-827/2011

3----- som mandatar for

M

Å

v

mod

S A/S

S

sag nr.

3----- som mandatar for M

Å

mod

B Shipping A/S

T

sag nr.

3 som mandatar for M

Å

mod

E

H

og sag nr.

B Shipping A/S

T

mod

V A/S H

har forklaret at have underrettet afdelingsleder Ln og Kn om det. Denne forklaring er ikke imødegået ved vidneførelse af Ln, ligesom S i kraft af utilstrækkelig information må bære ansvaret for Kns opfattelse af sig selv som Ms foresatte om natten, hvis denne opfattelse er forkert.

Retten frifinder derfor E.

Retten frifinder i konsekvens heraf ligeledes B og V, da der ikke er et grundejeransvar for E, der kan videreføres til disse parter.

Egen skyld

S har ikke godtgjort, at M har udvist egen skyld af betydning for erstatningsansvaret. Retten lægger i den forbindelse til grund efter Ms forklaring, at han på ulykkestidspunktet var iført vandre-støvler. Der er ikke tilstrækkelig grund til at tvivle på denne forklaring trods Kns forklaring om, at M altid gik i blå lærreds-sko, som han senest så ham i måske 14 dage inden. Heller ikke den omstændighed, at M på ulykkestidspunktet talte i håndfri mobiltelefon, kan betragtes som egen skyld af betydning for sagen.

Årsagssammenhæng

Retten lægger til grund efter de lægelige oplysninger, at M pådrog sig en hjernerystelse ved ulykken.

Arbejdsskadestyrelsen har den 9. december 2010 under medvirken af lægekonsulent fastsat Ms varige mén til 12 % svarende til méntabellen for et postkommotionelt syndrom, idet han havde middelsvære gener efter hjernerystelse i form af spændingshovedpine, kvalme, svimmelhed og overfølsomhed overfor lys og lyd.

Retslægerådet har den 29. maj 2013 vurderet, at Ms vedvarende hovedpine, der opstod i umiddelbar forlængelse af ulykken, er relateret til ulykken, mens de vedvarende symptomer efter den 17. februar 2010 i form af forværret dunkende hovedpine med lys- og lydfølsomhed samt nedsat syn på højre øje kan have andre årsager end ulykken, herunder infektion i central-nervesystemet, som der blev påvist tegn på den 28. juni 2010. Retslægerådet har generelt anført, at vedvarende symptomer efter en hjernerystelse kan være hovedpine, svimmelhed, kvalme, hukommelses- og koncentrationsbesvær, synsforstyrrelser, men ikke verificeret synsnedsættelse.

M har været sygemeldt siden ulykken med gener, der lægeligt er beskrevet som ret veludtalte følger af hjernerystelse. Hans sygeforløb må derfor anses for udløst af ulykken. Der er efter de lægelige oplysninger og

Retslægerådets vurdering heraf ikke holdepunkter for at antage, at hans gener efter ulykken skyldes forud bestående lidelser. Selv om hans senere forværrede symptomer efter Retslægerådets vurdering også kan skyldes andet end ulykken, må ulykken anses for at have været i hvert fald medvirkende årsag til det samlede sygeforløb. Der er derfor erstatningsretlig årsagsforbindelse mellem ulykken og Ms sygeforløb.

Tabets størrelse

M begyndte hos D A/S, nu S, i et revaliderings-forløb som vægter i oktober 2008 og blev ansat på ordinære vilkår fra den 1. januar 2009, i begyndelsen på deltid. Han var på ulykkestidspunktet i henhold til ansættelseskontrakt af 22. september 2009 ansat i en tidsbegrænset periode til den 31. december 2009. Det fremgår af kontrakten, at tidsbe-grænsningen skyldes kontraktperioden hos kunden, og at der kan være mulighed for ændring af ansættelsesforhold, såfremt aftalen med kunden forlænges hos MS. Retten lægger til grund som ubestridt, at den omtalte kunde ikke var V, som M udførte vagtopgaver for på ulykkestidspunktet, men B, som han tidligere havde udført vagtopgaver for, før han blev overflyttet til opgaven for V. Tiltrædelsesdatoen var ifølge ansættelseskontrakten den 1. august 2009 med anciennitet fra den 1. januar 2009, og M havde således også været ansat hos S forud for den pågældende kontrakt. Der er ikke fremlagt dokumentation for de tidligere ansættelsesvilkår.

Retten lægger til grund efter forklaringen fra kvalitets- og sikkerhedschef hos S, MJ, der dengang var afdelingschef, at hovedaftalen med V ophørte pr. 31. december 2009, og at næsten 2 fuldtidsstillinger ud af 10-11 ansatte i den pågældende afdeling hos S dermed faldt bort.

Der er fremlagt vagtplaner for Ms kollega Ek, som på ulykkestidspunktet delte vagten for V med M, idet de kørte den på skift hver anden uge. Det fremgår heraf, at Ek havde meget svingende arbejdsmængde hos S, og at han i månederne oktober 2009 til marts 2010 arbejdede henholdsvis 34, 119, 146½, 96, 10 og 43 ti-mer. Eks ansættelsesvilkår er ikke oplyst.

M har forklaret, at han forud for den aktuelle kontrakt har haft både tidsbegrænsede og tidsubegrænsede ansættelseskontrakter hos S idet det kom an på vagterne. Han har forklaret, at han forud for ulykken havde en snak med afdelingsleder Ln, og at han sammen med Ln og Kn var nede og skrive kontrakt med SNs, hvor han skulle have kørt fra januar 2010. Han har desuden forklaret, at Ln kontaktede ham i sygeperioden angående faste vagter.

MJ har forklaret, at Ms ansættelse ikke ville blive forlænget efter kontraktudløb, fordi opgaven hos V udløb, og fordi M var blevet standset fra en anden opgave, vist for B. Retten lægger ikke afgørende vægt på denne forklaring, da MJ har forklaret, at han da kun havde med runderingsvagterne og ikke de faste vag-ter at gøre, og at han ikke kendte til, at Ek fra den 1. januar 2010 ud-førte en ny vagtopgave for S. Retten lægger desuden vægt på, at MJ har forklaret, at han ikke kender grundlaget for, at M blev flyttet fra opgaven hos B. Kn har afgivet en u-konkret forklaring om, at flytningen skyldtes, at B blev utilfreds med vagterne, fordi nogen syntes, at det skulle gå på en anden måde, end det gjorde. M har forklaret, at han blev flyttet, fordi B ikke læn-gere skulle være i Mobile afdelingen, at der ikke har været samarbejds-vanskeligheder, og at han efter overflytningen senere igen blev sat på opga-ven for B i en periode.

Ms forklaring om det planlagte arbejdsforløb hos S m.m. er ikke imødegået ved vidneførsel af Ln, der ifølge S er driftleder. Herefter, samt under hensyn til det oplyste om Ms forudgående ansættelses- og kontraktsforløb hos S, har M sandsynliggjort i tilstrækkelig grad, at han trods tidsbegrænsningen i an-sættelseskontrakten kunne have forventet fortsat indtægt i skønsmæssigt samme omfang som tidligere, hvis ulykken ikke var sket.

Retten tager derfor Ms krav, der ikke i øvrigt er bestridt, til føl-ge over for S.

Sagsomkostninger

S skal efter udfaldet af - betale 82.284,20 kr. i sags-omkostninger til M. Beløbet er fastsat sådan, at 12.280 kr. dæk-ker den betalte retsafgift, 200 kr. dækker en udgift til kopi af lægejournal (bilag 11), 575 kr. dækker en udgift til Danmarks Meteorologiske Institut (bilag 17), 479,20 kr. dækker vidnegodtgørelse til Ek, og 68.750 kr. udgør et rimeligt beløb til dækning af udgiften til advokatbistand inkl. moms. Det sidstnævnte beløb er fastsat under hensyn til sagens og forberedelsens omfang og varigheden af hovedforhandlingen.

Staten skal efter udfaldet af - i henhold til den fri proces be-tale 55.000 kr. i sagsomkostninger til B. Beløbet er fastsat som et passende beløb til dækning af udgiften til advokatbistand ekskl. moms under hensyn til sagens og forberedelsens omfang og varigheden af hovedforhand-lingen.

M skal efter udfaldet af - betale 55.000 kr. i sagsomkostninger til E. Beløbet er fastsat som et passende beløb til dækning af udgiften til advokatbistand ekskl. moms under hensyn til sa-

gens og forberedelsens omfang og varigheden af hovedforhandlingen.

B skal efter udfaldet af - betale 55.000 kr. i sagsomkostninger til V. Beløbet er fastsat som et passende beløb til dækning af udgiften til advokatbistand ekskl. moms under hensyn til sagens og forberedelsens omfang og varigheden af hovedforhandlingen.

Der skal ikke herudover betales sagsomkostninger i anledning af friholdelsespåstandene fra B, E og V, der ikke skønnes at have givet anledning til særskilte omkostninger eller advokatarbejde.

Thi kendes for ret:

S A/S skal inden 14 dage betale 498.580,89 kr. med rente efter erstatningsansvarslovens § 16 af 189.355,75 kr. fra den 16. juni 2011, af 120.441,10 kr. fra den 17. maj 2012 og af 188.784,04 kr. fra den 21. oktober 2012, til M.

S A/S skal inden samme frist betale 82.284,20 kr. i sagsomkostninger til M.

B, E og V fri-findes.

Staten skal inden 14 dage betale 55.000 kr. i sagsomkostninger til B A/S.

M skal inden 14 dage betale 55.000 kr. i sagsomkostninger til E.

B skal inden 14 dage betale 55.000 kr. i sagsomkostninger til V

G
dommer